

AUS NZ MyPlanet MAGAZINE

PUBLISHED BY THE AUSTRALIAN NEW ZEALAND FRIENDSHIP SOCIETY

Tasmania

MyPlanet

NO. 2 JUNE 2003

Utgivare
Australian New Zealand Friendship Society
ISSN 1103-064 | MyPlanet Magazine
Nr 2 | Juni 2003 | 20. årg
Upplaga: 26 500 exemplar

Medlemskap
125:- kr
Gäller för ett kalenderår och per hushåll.
Vänligen kontakta oss för mer information.

Redaktionsgruppen
Anette Kjær Mathiesen | Annica Jansson
Bente Hammer | Else K. Knudsen

De i artiklarna framförda synpunkterna är författarnas egna och delas inte nödvändigtvis av Vänskapsföreningen. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera och förkorta artiklar och insända bidrag. Kopiering med tydlig källangivelse är tillåten.

Näste nummer av MyPlanet Magazine utkommer den 5 september 2003

Tryck
Rounborgs grafiske hus, DK-7500 Holstebro

Kontakta oss
MyPlanet Sweden
Roslagsgatan 35 · 37 | 113 54 Stockholm
Tel: 08-442 98 80 | sto@myplanet.com

MyPlanet Education:
Stockholm: tel. 08-15 24 42 (tel.tid: 9. - 12.30)

MyPlanet Sweden
Kastellgatan 17 / Box 7124
402 33 Göteborg
Tel. 031-774 00 75 | got@myplanet.com

Visumkontor
Stockholm: tel. 08-442 98 98
Telefontid: 9 - 12

Vackert som ett vykort	3
The Overland Track	6
Tänk på naturen – skippa hårschampot	7
Förberedd på Tasmanien	8
Föreningsnytt	9
Möte med Tasmanien	10
Båtar, bilar och flyg på tapeten	12
En äventyrlig men sann historia	14
Skidsäsongen närmar sig	16
Tasmanien – upplevelsernas ö	18
En Aussies upplevelser i Sverige	20
På stugtur i kiwi-land	22
Välkommen till MyPlanet i Sydney	25
"Macho-Australien" – myt eller verklighet?	26
Runt på Tasmanien	28

Jim Bacon

Following my recent visit to Denmark, it gives me great pleasure to welcome you to this Tasmanian edition of MyPlanet Magazine.

January 2003 was a high point in Tasmania's strengthening relationship with Scandinavia. Not only did I receive a wonderfully warm welcome in Copenhagen, where I was impressed by the high level of interest in my island home, but Crown Prince Frederik also attended this year's World Sailing Championships in our capital city, Hobart, and commented on the great friendliness of our people.

My visit to Denmark has given me an insight into Scandinavian life, and I believe I can now say with the benefit of personal experience that a holiday in Tasmania will appeal to the spirit of adventure that seems so much a part of the Scandinavian character – as the story of Jorgen Jorgenson later in this magazine attests. Vast tracts of our

archipelago of more than 300 islands are pristine World Heritage Area, and the Overland Track from Cradle Mountain to Lake St Clair attracts bushwalkers from around the globe eager to experience our dramatic landscape and unique wildlife.

Yet although Tasmania is renowned for its rugged wilderness, like many European countries it is compact and easy to tour by car. From Sarah Island on the wild west coast to Port Arthur on the magnificent Tasman Peninsula, our convict and colonial heritage is carefully preserved and interpreted with a sensitivity, creativity and enthusiasm that is captivating.

The many articles about Tasmania collected in this edition of MyPlanet Magazine will give you a taste of all Tasmania has to offer. For more information, visit www.discovertasmania.com, where you can read about our excellent accommodation, mild climate, fine wine and beer, succulent seafood and farm-fresh produce grown in one of the cleanest environments on Earth. And remember, your winter is our summer – the perfect time for a rejuvenating island holiday in Australia's natural State.

Jim Bacon MHA

Premier
Minister for Tourism, Parks and Heritage
Minister for the Arts

Solen reflekteras i Huon River. Här finns äppelplantager längs floden, körsbärsodlare bjuder ut sina varor till försäljning och lyckosamma seglare fångar den sena eftermiddagsbrisen – och allt är precis så vackert som man kan föreställa sig... bara en halvtimmes bilresa från Hobart.

Vackert som ett vykort

Cradle Mountain.

Text: Erin Collins

Vi flyttade från Tasmanien till Melbourne på grund av yrkesmässiga orsaker för ett år sedan och har just kommit hem från vår första resa tillbaka till ön. När vi körde ner genom Huon Valley för att besöka några vänner var min första tanke att jag måste ha tillbringat mina tio år på Tasmanien med stängda ögon. För det är så otroligt vackert! Men sanningen är att jag uppskattade Tasmanien även när jag bodde där. Så mycket att vi motstod frestelsen att bränna alla broar och sälja allt när vi kom till Melbourne, även om vi förmodligen ska bo här i minst fem år.

Överflöd av kultur

Erkännas bör dock att Hobart, Tasmaniens huvudstad, är en liten stad med ca 200 000 invånare och har förstås inte samma utbud som en större stad som Melbourne. Men det som finns på Tasmanien är så mycket mer lättillgängligt! Och det finns så mycket att det är lätt att känna sig nöjd, inte bara på grund av hur vackert det är, utan också på grund av hur bekvämt och enkelt det är att göra saker. Till exempel kunde vi åka från vårt hem i South Hobart till en konsert på konservatoriet eller till en föreställning på Theatre Royal bara 10-15 minuter i förväg och utan att behöva bekymra oss om vare sig parkering eller trafik.

För en stad av Hobarts storlek är kulturutbudet imponerande. Här finns en världsberömd symfoniorkester, ett välrenommerat konservatorium, en konstskola samt dans-, teater- och dockteaterkompanier... Och Launceston kommer inte långt efter! Dessutom är

Salamanca Market är en välbesökt favorit.

Tasmanien värd för flera fina festivaler – från de populära Huon och Tamar Valley Folk Festivals som går av stapeln i januari varje år, till nyare festivaler som Ten Days on the Island, the Taste of Tasmania (ingår i the Hobart Summer Festival), the Circus Festival och många mindre regionala evenemang som till exempel the Apple Harvest Festival som bidrar till att hålla liv i lokal kultur och historia.

Salamanca Market – the place to be

Innan vi lämnar stadens nöjen får jag inte glömma att nämna den alltid lika populära Salamanca Market. För var någonstans i världen kan man annars besöka en vanlig lördagsmarknad vid hamnen precis mitt i staden med den ständigt närvarande och evigt föränderliga Mount Wellington i bakgrunden? Jag har tydliga minnen av att stå på Salamanca Market en klar, solig vintermorgon och se diset lätt över berget och därmed uppenbara dess snöklädda skönhet, medan solen bara några meter därifrån blänker i Derwent-floden. Men Salamanca Market uppvisar inte bara en fysisk skönhet. De omkringliggande gallerierna på Salamanca Square och själva marknaden är en

avundsvärd källa av konst och konsthantverk av hög klass. Vidare kan man här täcka sitt veckobehov av frukt och grönsaker, delikatesser, hemlagad senap och marmelad och dessut-

om få möjlighet att kolla in andrahands- och blomsterbodarna. Caféerna runt Salamanca upprätthåller Tasmaniens goda rykte om produkter i världsklass, oavsett om det gäller kaffe och kakor eller gourmetmåltider med utsökta tasmanska viner.

Natur utan motstycke

De flesta förknippar Tasmanien med en vild och otämd natur – och det finns det en god anledning till. Tasmanien kan med stolthet visa upp några av världens vackraste områden med orörd natur vilka finns med på världsarvslistan samt även en mängd nationalparker och -skogar. Många av dessa kan nås under en dagstur från städerna. Från Hobart kan man på mindre än två timmar ta sig till Mount Field National Park, Hartz Mountains, Cockle Creek vid Recherche Bay och kalkstensformationerna i the Hastings Caves. Från Launceston finns liknande möjligheter att besöka Liffey Falls, Mole Creek Caves och prova på forsränning på Mersey River. För den som är ute efter större utmaningar finns en uppsjö av möjligheter. Den kända vandringsleden Overland Track mellan Cradle Mountain och Lake St Clair och Coastal Track längs South West Cape eller de mer krävande lederna vid Federation Peak och Walls of Jerusalem är bara några exempel.

Tasmanien är en upplevelse för alla sinnen.

Ett mörkt och brutalt förflutet

Tasmaniens historia har troligtvis varit våldsammare än det övriga Australiens. Det närmast totala utplånandet av aboriginbefolkningen är en svart fläck i statens historia, tätt följd av en osedvanligt brutal och tragisk tid när man tog emot straffångar. Straffkolonier som Port Arthur, the Female Factory i South Hobart och tukthuset på den vackra Maria Island är fysiska påminnelser om ett förflutet som aldrig får upprepas. En del menar att det är Tasmaniens problematiska historia i kombination med öns oförutsägbara klimat och

ibland otillgängliga vildmark – vilken påminner människan om den ständigt närvarande naturen – som gör att författare och konstnärer av alla sorter i stort antal slår sig ner här för att skapa skönhet och konst i Australiens sydligaste bosättning.

Vi presenterar

Erin Collins är australier, gift med en dansk och har bott tio år på Tasmanien.

Tasmanien är Australiens minsta stat som förutom den hjärtformade ön består av en rad mindre öar, bland annat King, Flinders och Bruny Island.

Yta: 68 331 km² (Sverige: 410 929 km²)

Befolkning: 472 000

Hobart: 195 500

Launceston: 98 500

Devonport: 25 000

Burnie: 18 000

Befolkningstäthet: 7 pr. km² (Sverige: 21,5)

Nationalsymboler

Blomma: Tasmanian Blue Gum

Djur: Tasmanian Devil (inofficiellt)

Fågel: Yellow Wattlebird (inofficiellt)

Klimat

Tempererat kustklimat med fyra årstider

Genomsnittstemperaturer

Sommar: 21°

Vinter: 12°

OBS: På grund av de många bergen i terrängen förekommer stora temperatursvängningar.

Nederbörd

Hobart: 626 mm

Västkusten: 2 400 mm

Antal soltimmar

Sommar (22 december): Hobart: 15 timmar, dvs. 2,5 timmar mer än i Darwin och 1 timme mer än i Sydney.

Vinter (22 juni): Hobart: 9 timmar, dvs. 2,5 timmar mindre än i Darwin och 1 timme mindre än i Sydney.

Links

www.discovertasmania.com.au

www.tas.gov.au

www.dpiwe.tas.gov.au

www.bom.gov.au/weather/tas/

Snöstorm, solsken, moln, störtregn – 75 kilometer över berg och genom regnskog på Tasmaniens mest berömda flerdagarstur är en studie i väderfenomen på nära håll.

The Overland Track

Text och foto: Kim Risager

I början av vandringen på The Overland Track växlade vädret från mulen till regn och kraftig blåst. Innan vi kom upp till Marions Lookout snöade det våldsamt och temperaturen hade fallit till noll. Vi kämpade oss fram genom en mindre snöstorm och kom fram till Waterfall Valley Huts – vårt första övernattningsställe – som var fyllt av trötta, kalla och våta vandrare. Vi möttes av värmen från gasugnen och snart småputtrade maten i kapp med den varma chokladen. Vi var en brokig samling bestående av fyra äldre damer från Hobart Tramping Club, en pappa och hans son från Launceston, två amerikaner, en ung tysk och tre danskar.

Pudersnö och soldyrkan

Efter en kall natt vaknade vi upp till en vindstilla och disig morgon. Utanför stugan smög en nyfiken wallaby runt. Dagens etapp var bara på 15 km och gick över öppet land flankerat av berg med nyfallen pudersnö på toppen. Ett par kilometer från Windermere Hut tittade solen fram. Resten av eftermiddagen ägnades åt att torka kläder och njuta av solen. Vad mer kunde man önska sig?

Natten blev kall och klar, och jag gick upp mitt i natten för att njuta av den helt fantastiskt klara stjärnhimlen. Länge beundrade jag

stjärnorna – ett tydligt bevis på att jag befann mig på det södra halvklotet. Platån nedanför stugan var upplyst i ett förtrollande sken och eukalyptusträden blänkte som silver.

Luften tjock av mygg

Nästa morgon låg morgondiset lågt. Turen till New Pelion Hut startade genom tät eukalyptusskog med knotiga och överkliga träd. Stämningen påminde lite om den i "Alice i Underlandet". Därefter kom vi ut på ett öppet sumpområde och lunchen intogs med den vackra Mount Pelion West som bakgrund. De bruna bergen och det gula sumpgräset stod i skarp kontrast till den azurblå himlen – en syn som det var svårt att slita sig ifrån. New Pelion Hut ligger vackert med en fabulös utsikt. Återigen avlöpte kvällen i trevligt sällskap med de andra vandrarna. Även om luften var tjock av mygg kunde vi njuta av solnedgången över Mount Oakleigh tills det blev helt mörkt.

Nästa dag blev en lång dag med en liten extra tur upp på Mount Ossa, Tasmaniens högsta berg på 1 617 meter. Turen uppåt startade lätt, men efter ett tag skulle vi passera flera lodräta sektioner. Kippande efter andan tog vi oss en efter en upp till toppen för att konstatera att det var mulen. Lyckligtvis försvann molnen och vi fick en helt fantastisk utsikt över Cradle Mountain.

Från Kia Ora Hut fortsatte turen dagen efter till Windy Ridge Hut med en liten omväg förbi Hartnett Falls, ett vackert vattenfall mitt inne i regnskogen. Sent på eftermiddagen började det småregna, och innan vi gick och la oss regnade det kraftigt. Resten av turen till färjeläget vid Narcissus Hut blev ett blöt historiat. På den korta turen med färjan över Lake St Clair fick vi tid att tänka tillbaka på sex dagar i Tasmaniens oberäkneliga, men otroligt vackra natur.

Hartnett Falls.

Mt Pelion West.

Vi presenterar

Kim Risager har en förkärlek för orörd natur och har bland annat vandrat i Australien, Kanada, Grönland och Nya Zeeland.

De utmärkta lederna måste följas
– även när leran når upp till vaderna.

Vi vill uppleva den vilda tasmanska naturen på rätt sätt – nämligen ”på egna ben” – och gav oss därför ut på en åtta dagars guidad vandringstur.

Tänk på naturen – skippa hårschampot

Text: Tina Greve, MyPlanet

Det är viktigt att ha utrustningen i ordning innan man ger sig ut på the Overland Track i Cradle Mountain-Lake St Clair National Park. Varken min pojkvän eller jag hade någon större erfarenhet av att vandra, så vi kände oss säkrast i sällskap av en guide. The Overland Track kan göras på sex dagar, men 8-dagarsturen gav oss möjlighet att lägga till kortare turer eller få en enstaka vilodag. Vi valde the Overland Track eftersom naturen längs leden är väldigt varierad och eftersom den passade vår kondition. Vi gick i genomsnitt 12 km om dagen med omkring 10 kilos packning. Ibland i lätt terräng, ibland i svår terräng med höga stigningar.

Noggrann inspektion av utrustningen

Dag 1 samlades vi för utrustningsinspektion. Vi var sju deltagare och tre guider varav den ene var med för att lära sig. Totalt sju från Australien, en från Nya Zeeland och så vi två danskar. Alla våra saker spreds ut på golvet och granskades väldigt noga. Det innebar att deodoranten och schampot inte fick följa med... Guiden påminde oss om att det ju var vi själva som skulle bära packningen!

Vi fick en introduktion till fenomenet: ”Minimum impact bushwalking”. Det betyder att man som vandrare ska påverka naturen så lite som möjligt. Är stigen lerig ska man gå i leran. Går man bredvid gör säkert den som kommer efter det också, och plötsligt har stigen blivit dubbelt så bred och en massa växter har blivit förstörda. Självklart ska man också

Lägerplats anlagd enligt reglerna för ”minimum impact bushwalking”.

ta med sig allt avfall ut ur skogen och undvika att mata djuren.

Handskar mitt i sommaren

Vi gick den här turen i november när det ju är sommar i Australien, och jag räknade med att temperaturen på Tasmanien nog skulle ligga på drygt 20 grader. Det gjorde den också. Och till och med högre än så nere i Launceston, men uppe i bergen var det en helt annan sak. När vi skulle campa på kvällen tog vi ofta fram mössor och handskar för att hålla värmen.

Det är otroligt viktigt att ha med rätt utrustning. I gengäld får man en fantastisk upplevelse. Vi njöt av den vackra, orörda naturen, det rika djurlivet och de trevliga människorna som vi hade sällskap av. En upplevelse vi aldrig glömmer! ■

Checklista

- ☒ Regnkläder
- ☒ Varm sovsäck
- ☒ Termounderkläder
- ☒ Varm mössa
- ☒ Handskar
- ☒ Vandringskängor/stövlar

Info

Turen anordnades av
Tasmania Expeditions.
Läs mer på www.tas-ex.com

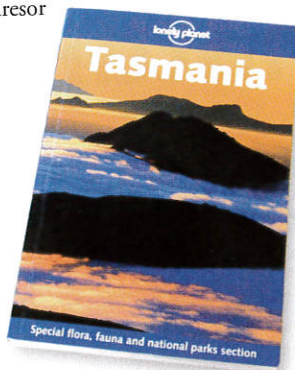
Förberedd på Tasmanien

Redo för Tasmanien

336 sidor på engelska med allt om Tasmanien: historia, befolkning, nationalparker, aktiviteter, sevärdheter, flora och fauna. Dessutom finns här massor av restips och en uppsjö av förslag på rundresor till "Tassie's" alla hörn.

Lonely Planet Tasmania

Pris: 220 kr

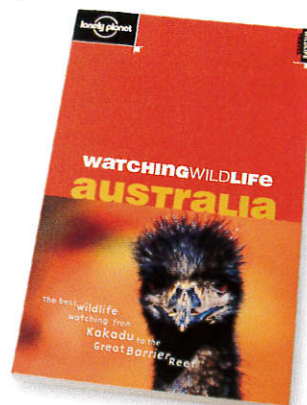
Australiens unika djurliv

Att resa runt i Australien innebär för de flesta en chans att möta en lång rad av landets speciella djur och fåglar. Och kommer du till Tasmanien är du närmast garanterad att få se den lilla "bulldozern", wombat, och den lilla kängurun som kallas wallaby. Har du tur får du också se platypus, echidna och den tasmanska djävulen. Och vem vet, kanske får du en glimt av den tasmanska tigern som fortfarande spökar i människors fantasi...

Boken "Watching Wildlife Australia" är en lysande guide till landets djurliv. Här hittar du tips om var och hur man får de bästa naturupplevelsorna och här finns också beskrivningar av varje enskilt djur med information om var de kan ses.

Lonely Planet Watching Wildlife Australia

Pris: 220 kr

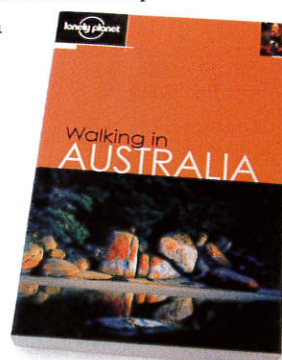

Australien till fots

Det australiska landskapet är stort och omväxlande: från den röda mitten över blågröna berg till gyllene stränder. Här finns utmaningar för alla och traditionen att ge sig ut på "bushwalk" eller "tramp" har resulterat i ett vitt förgrenat nät av markerade leder över hela landet. Det gör att du kan vandra i allt från ett par timmar upp till i flera dagar. De mest kända lederna finns med och beskrivs utförligt i sällskap av detaljerade kartor och praktiska upplysningar. Tasmanien finns representerat med hela tio olika leder.

Lonely Planet Walking in Australia

Pris: 220 kr

Info

Gå in på www.myplanet.com för att se alla erbjudanden i MyPlanet Shop – eller ring oss på tel. 08-442 98 80 eller 031-774 00 75.

Tasmanienpaket

Köp alla tre: 550 kr

Du får ca 15 % rabatt.

Över 15 000 svar

Tillsammans med MyPlanet Magazine 1/2003 skickade vi ut en broschyr med medlemserbjudanden och en uppmaning om att vara med och tävla om ett presentkort på 25 000 kr. Mer än 15 000 personer svarade på frågan: Vart vill du helst resa på din drömsemester och varför?

Vinnare blev: Agnete Lutro, Østerås, Norge

Juryen var helt säker på sitt val när man hade läst Agnete Lutros motivering över valet av Florida som sin drömdestination då svaret rymmer mycket av det som MyPlanet och Vänskapsföreningen lagt vikt på i urvalet. Agnetas formulering löd:

Vart vill du helst resa på din drömsemester? FLORIDA
Och varför? Ange tre anledningar:

1. Min morfar var sjökapten och reste mycket till Florida med bl.a. socker.
2. Han berättade många spännande rövarhistorier därifrån.
3. Det hade varit spännande att besöka någon av de platser han berättade om!

Vi vill framföra ett stort grattis till Agnete Lutro. Samtidigt vill vi tacka för det stora intresse som ni här visat för MyPlanet och för alla bra och kreativa svar.

Så var det dags för det första årsmötet i den svenska Vänskapsföreningen efter den stiftande föreningsstämman i april 2002. Iskalla vindar svepte genom Stockholms gator, så det var skönt att komma in i värmen i samlingssalen i ABF-huset.

Rapport från Vänskapsföreningens Årsmöte 5 april 2003

Mötet öppnades av föreningens ordförande Lars Rubensson, som hälsade alla välkomna och gick igenom dagordningen för mötet. Första punkten var att ordföranden redogjorde för föreningens verksamhet under det gångna året samt berättade om bakgrunden till att nationella föreningar bildats i Sverige, Danmark och Norge. Marie Östlund informerade om det kontor som My Planet skall öppna i Sydney sommaren 2003, samt om den förening som skall bildas i Australien.

Kassören Peter Hagström redogjorde för föreningens ekonomi och resultat. Det bestämdes att medlemsavgiften för 2004 skall höjas från 125 kr till 150 kr för att förbättra

föreningens ekonomi. Motsvarande höjning av medlemsavgiften kommer även att föreslås i systerföreningarna i Danmark och Norge. Budgeten för 2003 presenterades och Marie Östlund berättade om de aktiviteter som genomförts och skall genomföras under året.

Val av styrelsemedlemmar förrättades. I de flesta fall blev det omval men som ny suppleant i styrelsen invaldes Lars Wallin.

Styrelsen består sålunda av:

Ordförande Lars Rubensson samt Hugo Berch, Peter Hagström, Leif Johansson och Nicole Williams. Suppleanter är Douglas Owen och Lars Wallin.

Efter att den formella delen av årsmötet var avslutad visade Nicole Williams, just hemkommen från en resa i Australien, vackra diabilder från Australiens fascinerande natur och djurliv. Härliga bilder som väckte reslusten, innan det var dags att ge sig ut i de kalla isvindarna igen. ■

Styrelse

Ordförande

Lars Rubensson | Tegnergatan 17
856 43 Sundsvall | Tel. 060-151 507

Vice ordförande

Leif Johansson | Vildrosvägen 22
574 50 Ekenässjön | Tel/fax: 0383-307 55

Kassör

Peter Hagström | Hultgatan 4
343 36 Älmhult | Tel. 0476-149 26

Ansvarig utgivare

Hugo Berch | Össjö Gård
266 91 Munka-Ljungby | Tel. 0431-433 032

Ledamot

Nicole Williams | Sulitelmavägen 37
167 35 Bromma | Tel. 070-471 5192

Suppleant

Lars Wallin | Öregårdsvägen 1A
451 61 Uddevalla | Tel. 0522-681 95

Medlemskap

125,- kr
Gäller för ett kalenderår och per hushåll.
Vänligen kontakta oss för mer information.

Beskyddare

Australiens Ambassadör i Sverige,
Richard Rowe

Vänskapsföreningen är medlem av

 World Association of
MyPlanet Friendship Societies

Det var ett tufft beslut att flytta till Tasmanien, men familjen Mikkelsen har inte ångrat sig. Ön är underbar, befolkningen tillmötesgående och naturen vacker.

Möte med Tasmanien

Text och foto: Jette Mikkelsen

Vi, min man Jesper, jag och våra två pojkar Anders och Morten på 9 och 5 år, drog upp bopålar i Holstebro den 16 januari 2003 för att flytta till Tasmanien. Min man arbetar för Vestas Wind Systems A/S som är igång med att uppföra en vindkraftverksfabrik för Hydro Tasmania.

Vi bor i Fossil Bluff som hör till staden Wynyard med ca 4 600 invånare och som ligger ca 15 kilometer från Burnie – en stad ungefär lika stor som danska Ringkøbing. Från vårt vardagsrum har vi utsikt över Table Cape som är en utdöd vulkan. Dessutom finns det här pingviner som bygger reden vid Fossil Bluff.

Öppna armar

Vårt hus hade lika gärna kunnat ligga i Danmark. Det är ett tegelhus, men det är inte särskilt välisolerat, så det kan bli otroligt kallt på natten. Antingen eldar man med ved, gas eller så värms husen upp med el. Vad elen kostar känner jag inte till ännu, men vatten är så billigt att man inte behöver betala för det innan man har förbrukat en viss mängd – och för att göra det krävs en hel del.

Alla är avspända, vänliga och väldigt hjälpsamma. Man ser knappt några sura miner, även om arbetslösheten är stor. Många kvinnor är hemma för att ta hand om man, barn och hus. Vi togs emot med öppna armar. Det hänger nog ihop med att de vet att vindkraftverksfabriken kan ge arbete åt ca 70 personer och pengar i den tasmanska statskassan. Jag upplevde något väldigt trevligt i början. Det var en person från skolan som tyckte synd om

Familjen Mikkelsens hem på Tasmanien.

mig för att jag inte hade något arbete, så hon ordnade med arbetsförmedlingen så att jag skulle få komma på en anställningsintervju. Jag tackade dock artigt nej eftersom barnen först måste hinna komma igång ordentligt.

Mjölken är bättre

Det svåraste med att komma hit har varit att prata ett annat språk och äta annan mat. Det första vi fick göra var att titta runt i butikerna för att se vad det fanns för matvaror. Vi har smakat många olika saker och provar oss fram. Mejeriprodukter, särskilt mjölken, smakar bättre än i Danmark. Utbudet av kött som till exempel nötkött, lamm, kyckling och fisk är stort, däremot får man leta efter fläskkött, som

dessutom är dyrt. Fläskkötet kostar här ungefär lika mycket som nötköttet gör i Danmark. Bröd är också billigare, och det finns många olika sorter. Rågbröd finns att köpa, men det smakar inte som det i Danmark, så jag bakar det själv.

Prisnivån är ungefär som hemma med undantag för bilar och hus. När man i Danmark betalar ca 160 000 kr för en liten bil, betalar man här ca hälften. Detsamma gäller hus. En liter bensin kostar ca 4,50 danska kronor. Det kan låta billigt, men i förhållande till en normal årslön här nere är det faktiskt dyrt. Det finns många människor som inte har så mycket att leva av, och en del kan inte äta kött varje dag.

Burnie – en stad med ca 18 000 invånare.

Frivilligt arbete

Barnen har börjat i skolan. Anders går i 3-4:an, och Morten i "Prep" som motsvarar förskolan. Alla barn går i skola kl. 9-15 varje dag, oavsett om de går i förskolan eller i sjunde klass. Det är inte så vanligt att barnen cyklar till skolan eftersom det ofta är för långt. Jag skjutsar Anders och Morten de 15 kilometrerna till skolan varje dag. De går på West Somerset Primary School. Det är en bra skola där de engagerar sig otroligt mycket i varje barn och har många aktiviteter under skolarbetet. Att pojkarna går i en skola så långt bort beror på att vi valde att låta dem stanna i den skola de hade börjat i eftersom de tagits emot bra och med stor vänlighet och hade fått nya kompisar.

När barnen är i skolan gör jag allt som en hemmafru eller hemmaman brukar ägna sig åt: handlar, skriver brev, städar, gör pålägg, bland annat leverpastej och rullsylta, tittar i affärer, skjutsar och hämtar barnen i skolan osv. En gång i månaden är jag frivilligarbetare på skolan och hjälper till i matsalen. Det är vanligt att föräldrarna hjälper till på skolan med olika saker – och jag har ju ändå tid över. Det förekommer för övrigt på många ställen att man använder sig av frivillig hjälp, speciellt i hemvården. Jag har också sett att det förekommer i vissa butiker.

Se upp för grenar

Här finns mycket skog. Luften är ren, och det

är inte mycket föreningar här nere eftersom man inte eldar så mycket med olja, utan mest med ved. Jag har hört att man på vissa ställen kan hämta ved helt gratis. Det är resterna från det timmer som inte kan användas, till exempel på pappersfabriken i Burnie. När vi ändå pratar timmer kan jag berätta att det här finns många olika arter av eukalyptusträd, bland annat Ghost Gum som lyser i mörker. Det tappar inte löven, utan däremot barken, och det välter inte så lätt. Men när det uppnår en viss ålder, tappar det de nedersta grenarna. Trädet kan bli upp till 70 meter högt, och grenarna upp till en meter tjocka. Så när

en gren plötsligt bryts av gäller det alltså att inte stå precis nedanför. Floran här är också väldigt annorlunda. Alla de växter som vi har i våra varma vardagsrum därhemma, växer här utomhus. Det finns inte så många krukväxter att köpa, och de som finns är dyra.

Spindlar finns det mycket av, både stora och små. Det finns en här som liknar en fågelspindel. Den heter Huntsman, men den är ganska ofarlig. Skorpioner finns också, men den största jag har sett var bara ca tre centimeter och tack och lov död. Här finns dessutom myror som bits, och jag kan av egen erfarenhet säga att det gör ont och så kliar det. ■

Anders och hans vänner.

Den hetaste debatten...

Tre år tidigare splittrades nämligen Team New Zealand upp efter en enormt lyckad och lång kampanj då Americas Cup vanns över till Nya Zeeland. Bravaden upprepades år 2000. I segerruset sade Russel Coutts och Brad Butterworth att de skulle se till att Cupen stannar i Nya Zeeland ett bra tag till. Två månader senare skrev dock de och fyra andra lagmedlemmar på ett kontrakt med Alinghi, laget från Schweiz. För Team New Zealand blev det ett hårt slag eftersom Russel tog med sig de bästa seglarna och med det en enorm kompetens. Under årets gång skrev andra lagmedlemmar på andra kontrakt. I Team New Zealand fanns fortfarande en relativt stark grupp kvar, men utan det överlägsna seglarteamet såg det mörkt ut.

I landet uppstod en klyfta mellan de som såg Coutts som en desertör och de som hade mer förståelse. Oändliga diskussioner uppstod, insändarsidorna var fulla med besvikna och arga seglarbeundrare. En kampanj startade som hette LOYAL med flaggor, sånger och propaganda för Team New Zealand med en negativ vinkel mot Alinghi.

Och så kom den dagen då Alinghi vann över Team New Zealand 5-0 och Americas Cup var över för Auckland och Nya Zeeland.

Cupen blev dock en enorm tillgång för

Nya Zeeland och Auckland med alla pengar som rasade in, även om besvikelsen över förlusten var stor. Livet går dock vidare och nyzeeländarna måste nu försöka att glömma allt negativt som hände under Americas Cup 2003. Russel Coutts kommer att bli förlåten men det kommer att ta tid att smälta besvikelsen över att förlora Americas Cup.

Aucklands alla bilar...

Bilar, bilar och åter bilar. Klockan är 08.45 på morgonen och skolorna börjar snart. Trafiken på huvudgatorna runt North Shore i Auckland har kommit till en halt. Visst promenerar en del barn till skolan men de flesta blir skjutsade av sina föräldrar. I Nya Zeeland kan man få körkort när man är 15 år, vilket också påverkar trafiken med mer ungdomar som har sin egen bil.

Den mesta trafiken är förstås människor på väg till arbetet. Köerna ringlar sig genom hela Auckland genom norra, södra och västra motorvägssystemet. Med den otroliga befolkningstillväxten som skett i Auckland har nu trafiken blivit ett enormt problem och debatten är het mellan att bygga mera vägar och framför allt motorvägar, eller att börja bygga ut och förbättra tåg- och busskommunikationerna.

Traditionellt är Nya Zeeland ett bilsam-

hälle, ett typiskt nybyggarsamhälle med snabb tillväxt, nya hus, nya vägar och väldigt lite planering för framtiden. Den allmänna inställningen att bilen är bäst är ett hinder i debatten och istället för att lösa trafikproblemet byggs nya motorleder och vägar för att förbättra trafikflödet. I USA har man däremot redan dragit slutsatsen att mer vägar inte skapar ett bättre trafikflöde, utan uppmuntrar ännu fler bilar istället. Jag antar att Auckland behöver länka ihop en del vägsystem och det bygget har redan börjat, men att bygga ut ett bättre tåg- och bussystem måste i alla fall för framtiden få prioritet. Sakta sker en förändring, med nya bussförbindelser, bredade vägar så bussarna får sin egen fil och en ny centralstation inne i Auckland. Mindre stationer längst motorvägarna kommer att byggas med parkeringsplaster åt bilfolket, som förhoppningsvis inser att buss eller tåg är framtiden för Aucklands trafikproblem.

Det är inte bara trafiken med dess köer som är ett problem i detta bilsamhälle, utan också säkerheten för de som väljer att cykla eller promenera. Att föräldrar kör sina barn till skolan är inte bara på grund av bekvämlighet, utan också en säkerhetsaspekt. Det finns inte några gångtunnlar eller cykelvägar att tala om. Övergångsställen finns inte att hitta när man mest behöver dem, speciellt inte i bostadsom-

I Nya Zeeland över sommaren var definitivt Americas Cup det största samtalsämnet. Ute i Hauriki Gulf visade Alinghi en stark, smidig och övertygande kampanj och vann Louis Vuitton för att komma till Americas Cup-finalen. Detta hade vi alla väntat på, en final mellan Team New Zealand och Alinghi, men den kom ändå som en liten chock, speciellt debatten som fördes hemma, på puben, nere på stan och framför allt i massmedia.

på tapeten

Vi presenterar

Svenskan Ulrika Willcox bor sedan 1990 i North Shore, Auckland med sin man Hamish och två barn, Anna 11 år och Daniel 13 år. Ulrika är förskolelärare och pluggar sakta till en fil kand i Education. Familjen är en riktig seglarfamilj, både när det gäller cruising i Nya Zeeland och tävlingssegling. Ulrika kommer ni i fortsättningen att få stifta närmare bekantskap med, då hon blir vår återkommande skribent för Letter from NZ.

råden. Att gå över gatan till en park, strand eller lekplats kan skapa problem och onödig stress för både barn och föräldrar.

Auckland och dess förorter har en stor utmaning framför sig att försöka få lugnare, tryggare och säkrare trafikflöden och ett bättre kommunikationssystem för dess befolkning.

En historisk dag

Richard Pearse flygning för 100 år sedan är omtalad världen över. Kunde det ha varit så att han lyckades med sin flygning 9 månader före Bröderna Wright?

Nere på en äng på Sydön 31 Mars 1903 försökte Richard Pearse flyga sin hembyggda

flygmaskin och frågan idag är: flög han eller inte? Richard Pearse själv tog aldrig på sig någon ära för enligt hans definition av flygning flög han inte med någon kontroll, höjd eller distans, men enligt ögonvittnen lyfte han sin maskin.

Richard Pearse drömde om att studera på universitetet till ingenjör, men hans föräldrar hade inte råd och hans framtid var istället att arbeta på familjens gård. Inne i en lada på sin fritid började Richard med att uppfinna en flygmaskin, han byggde allt på eget initiativ och använde sig av vad som fanns runt omkring. Nio månader innan Wrights bröderna tog äran för den första flygningen

drog Richard ut sin maskin och ljudet från motorn kunde höras över hela gården. Pearse satte sig i sadeln och två kompisar höll fast i flygmaskinen innan de fick klartecken att släppa taget. Flygplanet tog ett skutt framåt och plötsligt släppte hjulen marken och planet flög...eller...lyfte...?

I år firar vi Richard Pearse i Nya Zeeland, för även om han inte flög en s.k. kontrollerad flygning så gjorde han historia med sin flygmaskin tekniskt och vetenskapligt sätt. Den 31 mars 1903 är sålunda ett datum som man ej ska glömma inom flyghistorien. ■

Förstestyrman, upptäcktsresande, sjörövare, krigsfånge, självutnämnd envåldshärskare över Island i nio veckor, svindlare, skribent, teolog, läkare, tjuv, dödsdömd, benådad, deporterad, poliskonstapel, landskapsmålare och valfångare – det här är historien om den danske äventyraren Jørgen Jürgensen som skrev in sig i Tasmaniens historia för precis 200 år sedan.

En äventyrlig men sa

Text: Preben Dich

Namnet är Jørgen Jürgensen. Han föddes 1780 på Østergade i Köpenhamn. Han seglade som styrman på ett brittiskt flottfartyg, "Lady Nelson", som av den brittiske guvernören i New South Wales 1803 fick till uppgift att undersöka om den avses belägna ön Van Diemen's Land – senare Tasmanien – var lämplig för bosättning. På fartyget fanns förutom själva besättningen en grupp "fria" nybyggare samt ett antal straffångar.

Den 23-årige dansken skötte navigeringen i det klippfyllda farvattnet, och fredagen den 9 september 1803 kl. 15 kastade man ankar i en liten vik vid Derwent-flodens norra flodbrädd. Dagen därpå satte man igång med att bygga Tasmaniens första timrade hus och gräva den första brunnen. Bosättningen blev ursprunget till det som i dag är Hobart – Tasmaniens huvudstad – uppkallad efter koloniministern i London.

Självutnämnd kung

Kort tid efter den historiska landstigningen seglade Jorgenson (som han kallades på engelska) ut på nya äventyr. Engelsmännens bombningar av Köpenhamn 1807 och dessförinnan bortförandet av flottan grämde den unge äventyraren som i övrigt var väldigt anglofil. Han anmälde sig att delta i kaparkriget mot England och blev kapten på en brigg med 27 kanoner. Efter ett par lyckade aktioner mot engelska fartyg mötte han en överlägsen krigsflotta och fick därmed ge sig. Därefter blev han krigsfånge.

Med hänvisning till tidigare bedrifter i brittisk tjänst – bland annat i Van Diemen's Land – blev fångenskapen kort. Nu satte han igång

Jørgen Jürgensens liv blev minst sagt äventyrligt. När han kom hem till Köpenhamn såg hans far till att sonen blev förevigad av familjens gode vän C.W. Eckersberg. Porträttet finns i Frederiksborgs slotts historiska samling och visar en viljestark rödhårig yngling.

eminenta övertalningsförmåga. Han utförde bland annat en rad underrättelseuppdrag på kontinenten och levde ett hektiskt liv bland diplomater, skökor och spelare. De lockande spelborden blev ödesdigra för Jorgenson. Gång på gång satte han sig i stor skuld. Det gick så långt att han till och med stal från sin hyresvärdinna. Utifrån detta, övriga stölder och obetalda skulder dömdes domaren i Old Bailey den 4 januari 1823 honom till dödsstraff.

Dödsstraff var väldigt vanligt även för relativt ringa förbrytelser, men de verkställdes sällan. I stället deporterades de dömda förbrytarna till "kolonierna". Inte minst i Australien fanns det behov av billig, importerad arbetskraft. Den 31 januari 1823 ändrades Jorgensons dödsstraff till "deportation på livstid". Först två år senare gav sig fångfartyget ut på en färd som skulle ta Jorgenson tillbaka till Van Diemen's Land där han 24 år tidigare hade landstigit. Under båtresan bland 150 fångar fungerade han i realiteten som skeppsläkare. Det innebar att han kunde röra sig väldigt fritt på skeppet. Det var kaptenens första resa till Australien, och han accepterade därför Jorgensons erbjudande om att hjälpa till. Så ödet ville att det blev den danskfödde straffängen som fick navigera och styra fartyget in i Derwent-flodens mynning och fram till hamnen i Hobart.

med ett nytt projekt. Han blev skeppare på ett fartyg som skulle starta en engelsk handel med Island som i samband med Napoleonkrigen hade avskurits från kolonimakten Danmark. I nio veckor härskade Jorgenson och hans män på sagoön. Han organiserade en regelrätt statskupp och installerade sig själv som härskare. Regimen under 1809 gav honom senare smeknamnet "Hundredagekongen".

Ödesdiger spelskuld

Den brittiska flottan satte stopp för galenskapen, arresterade Jorgenson och förde honom till Tothill-fängelset i London. Efter fångelsevistelsen togs han till nåder av myndigheterna och fick flera officiella uppdrag – tack vare sin

nn historia

Villkorad benådning

Det var bara de allra farligaste straffångarna som sattes att arbeta i bojar. De flesta "nybyggare" levde under mer humana, men dock disciplinerade förhållanden. Straffet för olydnad och kriminalitet var strängt. Jorgenson särbehandlades från starten. Lokaltidningen skrev den 6 maj att det bland de senaste straffångarna fanns "en person vid namn Jorgen Jorgenson... Han var som förste styrman på "Lady Nelson" med om att grunda kolonin".

Viceguvernören skaffade honom ett jobb på det lokala tullkontoret där han hjälpte till att avslöja en liga som framställde falska statsobligationer. Det ledde till att han fick ett nytt jobb där han tillsammans med en svart straffånge skulle hitta en rutt tvärs igenom öns ofarbara berg och urskog. Resan tog nio veckor, och för strapatserna fick han en "ticket of leave", en sorts villkorad benådning. Det firades med en riktig fyllefest och ett efterföljande besök i häktet.

1828 knöts Jorgenson till ett projekt som gick ut på att fördriva alla aboriginer från ön. Han benådades fullt ut och blev chef för en mindre polistrupp på 18 man som skulle operera i området omkring Outlands. Projektet blev framgångsrikt, och under loppet av två år hade alla aboriginer drivits bort från ön eller dödats. Men inget tyder på att Jorgenson stod bakom dråpen eller avrättningarna.

Slutet för äventyraren

Som erkännande för insatsen tilldelades Jorgen

son en bit mark på 100 acres vid Springhill nära byn Jericho. Tillsammans med den irländska Norah försökte han sig på ett som lantbrukare, men äktenskapet ledde honom till social misär. Norah var en oförbätterlig alkoholist – och snart hamnade även Jorgenson i missbruk. De var bägge ständiga gäster på Hobarts krogar, och gång efter annan slutade kvällarna i slagsmål och häktet. Norah dömdes till fängelsestraff för sitt omoraliska leverne, och hennes frånvaro gav Jorgenson möjlighet att dra ner på drickandet under en period då han återupptog sitt skrivande. Han skrev berättelser om sitt äventyrliga liv samt artiklar om politik och ekonomi. I juli 1840 dog Norah av sitt alkoholmissbruk. Jorgenson var otröstlig och började dricka ännu mer än tidigare.

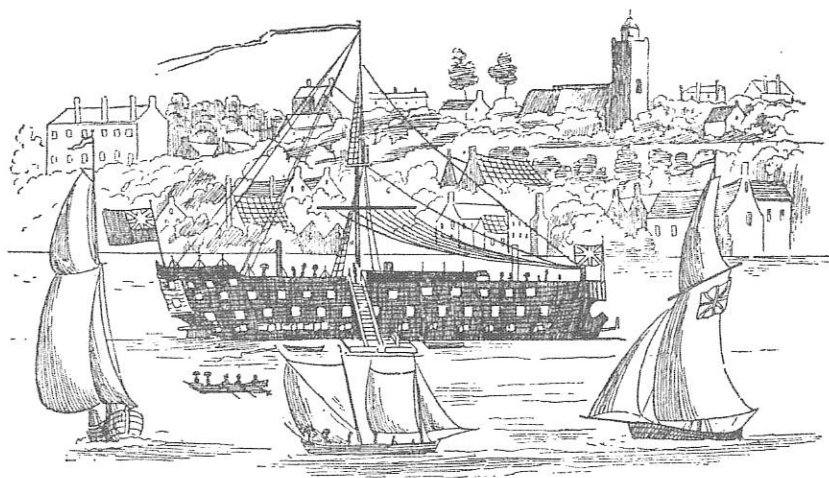
Den 20 januari 1841 avled Jorgen Jorgenson 61 år gammal i lunginflammation. Det blev en enkel begravning i det "fattiga" hörnet

av Hobarts kyrkogård. Det finns ingen gravsten med hans namn, men 8 kilometer därifrån i ett nyinrättat museum vid Risdon Cove visas dagligen en film om Tasmaniens tidigaste historia. Den börjar med orden: "Once upon a time, there was a Danish sailor. His name was Jorgen Jorgenson". ■

Vi presenterar

Preben Dich är journalist och har bland annat arbetat på TV-avisen och Radio-avisen och är nu informationschef på SOS-Barnbyar i Danmark. Han har gjort flera resor till Australien och har skrivit boken "Hundredagekongen" om Jørgen Jürgensens fantastiska liv.

Läs mer på www.myplanet.com

Jørgen Jürgensens egen teckning av det flytande fängelse som förde honom tillbaka till Tasmanien.

20 miljoner! Så många invånare är vi nu i Australien. Befolkningen ökar med cirka 1,2%, eller 250,000 per år. Alla 20 miljoner är australier, men vi bor i olika delstater och territorier.

Skidsäs

Text: Eva White, Sydney

Det finns 6 delstater och 2 territorier: New South Wales (6,7 milj), Victoria (4,9 milj), Queensland (3,7 milj), Western Australia (1,9 milj), South Australia (1,5 milj), Tasmanien (470 000), Australien Capital Territory (320 000) och Northern Territory (200 000).

Slogans säljer staterna

Delstatlig stolthet och viss delstatspatriotism är mer eller mindre utbredd. Staterna spelar mot varandra i olika sporter. När Queensland och New South Wales (NSW) spelar mot varandra i rugby bänkar sig befolkningen framför TV-apparaterna. Queensland i röd-brunt (The Maroons) och New South Wales i ljusblått (The Blues) sätter känslorna i de två delstaterna i gungning. De olika delstaterna har slogans, växter och djur som symboliserar delstaten. Den delstat som jag upplever som mest patriotisk är Queensland, "The Sunshine State". En stor del av befolkningen där verkar se sig mer som queensländare än australier. De gillar också en slogan för sin stat som beskriver Queensland som "Beautiful one day – Perfect the next". När jag besöker Queensland beskrivs jag som en "southerner". De tycker inte att de behöver bry sig om att specificera vilken delstat jag kommer från. Jag är inte "en av dem", utan jag kommer helt enkelt söderifrån, ifrån "en av de där andra staterna nere i söder".

Min delstat, New South Wales, kallas för "The Premier State", delvis för att det var här europeisk befolkning först bosatte sig. Men NSW kan ju nu också använda den slogan när man tycker att man är "först och bäst" på allt möjligt. I Victoria håller man fint i sina

ongen närmar sig

trädgårdar och parker och staten är därför "The Garden State". Äpplen från Tasmanien exporteras ända till Sverige och staten kallas mycket passande "The Apple Island", och ibland också "The Holiday State" (det lokala turistdepartementet föredrar den varianten). South Australia är stolta över Adelaides kulturella festival som hålls vart annat år och kallas därför "Festival State". I Western Australia är vildblommorna imponerande, speciellt på våren, och staten kallas därför "The Wildflower State". Northern Territory har två namn, "The Top End" efter sitt geografiska läge och "The Outback State" för hela staten är i princip obyggt. Australian Capital Territory, som inkluderar vår huvudstad Canberra och området närmast omkring, har ingen officiell slogan men kallas ibland för "The Bush Capital".

Avstånden bedrar

Avstånden i Australien är stora. Många gånger har vi skrattat åt europeiska besökare som skall "hyra en bil och i lugn och ro ta sig från Sydney längs kusten upp till Cairns." De har tänkt sig göra detta på en knapp vecka och hinna med och bada och ha det skönt längs vägen. Jo tack, det är en sträcka på 250 mil, större delen vanlig tvåfilig landsväg. Bilar i Australien går därför många mil per år, cirka 1,500 i genomsnitt, vilket är 300 mil mer än svenska bilar. Att skillnaden inte är större beror naturligtvis på att en så stor del av befolkningen bor i storstäder och mycket sällan beger sig särskilt långt hemifrån. Men ger man sig iväg ut på bilsemester, då blir avstånden långa. Och vilka bilmärken föredrar australier?

Den mest sålda bilen är Holden Commodore. Holden är Australiens märke inom general Motors-koncernen, så Holden Commodore är i princip det samma som en Opel.

Oförutsägbart skidåkning

Skall vi ta skidsemester i år eller inte? Den frågan är alltid lite svår för oss. Den australiska skidsäsongen är ungefär som den svenska sommaren, ganska opålitlig. Vissa år är bättre än andra och vilken vecka som snön kommer att ligga tjock och härlig vet man aldrig i förväg. Man riskerar att anlända för skidsemester men upptäcka att promenader i gummistövlar är det friluftsliv som erbjuds. Däremot riskerar man inte att få frostbiten näsa som jag fick i Härjedalen i min ungdom. Skidåkning är med tanke på de osäkra förutsättningarna förvånansvärt populärt här. Australiska skidåkare har ju även framhållit sig internationellt med Alisa Camplin som tog guld i hopp i freestyle i vinter-OS i Salt Lake City.

Irakisk draghjälp

Australiens skidsäsong pågår officiellt från en långhelg kring 10:e juni till första helgen i oktober. Men den långa skidsäsongen är ganska optimistisk. Det bästa skidföret är normalt i juli och augusti. Förutom två små skidorter med osäker snötillgång på Tasmanien ligger Australiens skidområde i södra NSW, "Snowy Mountains" cirka 50 mil söder om Sydney, och norra Victoria, "The High Country" 20-40 mil norr om Melbourne. Några av de mer kända skidorterna är Thredbo och Perisher Blue i NSW och Mt Buller, Falls Creek och Mt Hotham i Victoria. Skidbackarna går

upp till cirka 2000 m.ö.h. och med tanke på temperaturen och den osäkra snötillgången är det värt att satsa på att åka till någon av de mer högt belägna skidorterna. Perisher-Blue är det största skidområdet med 53 lifter. Det är egentligen inte en skidort utan en sammanslagning av fyra orter. Konkurrensen mellan de olika orterna är så pass stor och inkomsterna under den korta skidsäsongen viktiga. Ja, så allvarligt är det att Thredbo i år till och med tog hjälp av Iraks f.d. informationsminister, den ökände Mohammed Saeed al-Sahaf, i sin reklamkampanj. Han blev ju känd under Irakkriget som en otroligt begåvad storlögnare och blånekare. "Nej, inga amerikanska soldater hade nått Bagdad!" I sin reklam har nu Thredbo en trickvideo där Saeed al-Sahaf hävdar att det inte går att åka skidor i Thredbo.

Otillgänglig favoritort

När vi i min familj åker skidor beger vi oss inte till en av dessa stora orter, utan vi åker till den lilla orten Charlotte Pass där det bara finns fyra lifter. Orten ligger vid foten av Australiens högsta berg, Mount Kosciuszko 2,230 m.ö.h. Det speciella med Charlotte Pass är att man inte kan ta sig dit med bil. Efter att ha kommit till stora skidorten Perisher har man en 45-minuters resa i snöevessa kvar. Skidåkningen är inte lika utmanande som på de större orterna, men det är lugnt och fridfullt utan köer. Och om man vill ge sig ut på tur, t.ex. upp till Australiens topp, är det bara att spanna fast skidorna.

Så nu skall jag återgå till familjediskussionen. Skall vi våga vara optimistiska och satsa på skidsemester i år? ■

Tasmanien har något för alla. Du kan campa i de många nationalparkerna eller övernatta på femstjärniga hotell. Njut av härliga stränder och små historiska städer. Vandra i den orörda naturen, fiska i de rena floderna, surfa och klättra eller avnjut en läcker frukost på en bed & breakfast.

Tasmanien – upplev

Text: Jamie Roan, Sydney

Sevärdheterna från kolonitiden och de charmiga byarna har en – med australiska mått – lång historia. En historia som snarare är en mardröm än en dröm. Platsernas skönhet och lugna rytmer är av senare datum och inte någon kvarleva från det förgångna.

Först lite historia. Abel Tasman, en nederländsk sjöfarare, upptäckte den lilla ön på 1600-talet och gav den namnet Van Diemen's Land efter den dåvarande guvernören för Nederländska Ostindien. Ön blev känd (eller snarare ökänd) som en engelsk straffkoloni och beskrevs som ett rent straffhelvete.

Uppgörelse med det förflutna

Australiens europeiska historia är ovillkorligt förknippad med de brittiska koloniernas straffbosättningar, och Tasmanien är inget undantag. Ön var det optimala fängelset eftersom en eventuell flykt från de små samhällena ut i den oframkomliga bushen innebar en säker död. Enligt ryktet var vattnen som omgav kolonierna fyllda med hajar (ett rykte snarare än ett faktum!). Det här gjorde Van Diemen's Land till den mest fruktade platsen för europeiska straffångare. Under 1850-talet upphörde deportationen av europeiska straffångare till Australien (och till Van Diemen's Land) och

ett lokalt styre etablerades i den australiska ö-staten. För att råda bot på öns dåliga rykte ändrades namnet från Van Diemen's Land till Tasmanien för att på så sätt tvätta bort de sista resterna av den koloniala historien.

Tasmanien har med tiden utvecklats till en ö med stora kontraster. Det förflutnas fasor uppvisas nu mest som turistattraktioner för både australiska och utländska besökare sida vid sida med Tasmaniens unika flora och fauna. Mer än 20 % av öns praktfulla natur har man nu skyddat så att även kommande generationer ska kunna ha glädje av den.

Djurlivet på nära håll

Det går att ta sig runt på större delen av Tasmanien i en vanlig personbil, men på vissa ställen krävs dock en terränggående bil. Äventyret börjar så snart man passerat en tasmansk stadsgräns och sätter kurs mot en av de många nationalparkerna. Har man Devonport som utgångspunkt är Cradle Mountain – Lake St Clair den första stora park man möter i söder. Här finns Overland Track där vandrare erbjuds rika möjligheter att uppleva det berömda tasmanska djurlivet i form av till exempel känguru, opossum och koala, de sistnämnda högt uppe i träden. På nätterna runt campingplatserna smyger dessa pälsklädda varelser omkring för att söka efter föda. Med ett par äpplen som lockbete kan

Pungrättor är aktiva på natten och inte rädda för att komma nära människor.

Isernas ö

man komma ganska nära dem, men glöm inte att alla dessa söta djur faktiskt är vilda djur, så se till att behandla dem med respekt.

Fart på adrenalinet

Söder om Cradle Mountain finns ett annat paradiset för äventyrslystna: Franklin – Gordon National Park. Förutom de fantastiska utsiktspunkterna finns det också möjlighet att få fart på adrenalinet med en mäktig whitewater rafting-tur. Beroende på årstiden kan forsraning vara en stor utmaning, och de många nivå 5-fallen kräver sitt av även den mest rutinerade forsränare. Här finns något för alla som är ute efter fart och spänning. Det är klokt att boka en raftingtur hos ett erkänt raftingföretag eftersom företagets kunskaper och professionalism är ovärderliga i sammanhanget och kan göra upplevelsen av att bemästra de virvlande vattenmassorna ännu större.

Om det här verkar vara lite i häftigaste laget, kan man i stället välja att åka österut till Hobart, Tasmaniens största stad. Staden är inte så stor så det är lätt att hitta i den. Det är en upplevelse i sig att gå en promenad bland stadens gamla gator och njuta av arkitekturen från en svunnen tid. Museerna är också värda ett besök – eller så kan man sätta sig på ett café och ta en härlig kopp kaffe och en dessert. Apropå desserter så finns det en speciell sevärdhet för dig som gillar sötsaker, nämligen den

lokala Cadbury-chokladfabriken där man kan köpa fina läckerheter i presentbutiken – och ja, man får provsmaka om man följer med på den guidade rundturen.

Historien spökar

Öster om Hobart ligger det berömda Port Arthur som en gång var den största fångkolonin på ön, men som nu är ett fint restaurerat minnesmärke och absolut värt ett besök. Om du har tid så är spökturen en stor upplevelse. I ljuset från en lykta leds man av en erfaren guide runt i hamnen medan det berättas skräckhistorier från kolonitiden. Även om det inte finns någon garanti för att man får se eller höra spöken från Port Arthurs förflutna, så går det kalla kårar längs ryggen på en under en lång tid efter det att turen väl är över.

Norr om Port Arthur ligger den lilla staden Bicheno som en gång var en valfångarstation, men som nu är ett fantastiskt ställe att göra ett stopp på under resan genom Tasmanien. Bicheno har nämligen några särskilt populära invånare – dvärgpingvinerna. Dessa små varelser, som tillbringar en stor del av året här, håller till och förökar sig på några skyddade klippor. Utflykten till klipporna är en ren fröjd. Man är noga med att de små pingvinerna inte ska bli störda, så därför får bara små grupper av turister åt gången komma dit. Det här är ett fint tillfälle att få uppleva pingvinerna i deras rätta element.

Men Tasmanien har självklart mycket mer

att erbjuda. Det finns många små tasmanska städer som väntar på att utforskas, eller större städer och mindre nationalparker... Men en sak är säker – vill du ha en semester utöver det vanliga så ska du välja Tasmanien. ■

Vi presenterar

Jamie Roan är född och uppvuxen vid New South Wales kust. Han bor nu i Sydney där han jobbar inom resebranschen. Just att resa är hans stora passion, senast var han och hälsade på sin syster Jodi som bor i Stockholm (se artikel s. 20-21).

Info

Att besöka nationalparkerna är inte gratis. Ett National Parks Pass kostar AUD 33 per bil och ger fri entré till alla nationalparker på Tasmanien. Pengarna går oavkortat till underhåll av nationalparkerna. Kortet är giltigt i två månader, så man får verkligen mycket för pengarna. Ett dagskort kostar AUD 10. Läs mer på www.dpiwe.tas.gov.au

Jodi Roan från den lilla kuststaden Taree i New South Wales jobbar sedan ett knappt år på MyPlanets Stockholmskontor. Jodi är här på ett working holiday och berättar för MyPlanet Magazine om upplevelser och upptäckter under sin tid i Sverige.

En Aussies upplevels

Text: Annica Jansson, MyPlanet

Jodi har tidigare jobbat sju år som resesäljare och har själv rest kors och tvärs i sitt hemland samt över hela världen. Hos MyPlanet är Jodi mycket uppskattad, både för sitt trevliga sätt och sin stora kunskap och engagemang. Vi har tagit en liten pratstund med henne för att höra om vad hon tycker om livet här, skillnader mellan Sverige och Australien och hur hon hamnade i Stockholm.

kigt land. Helst ville jag till Frankrike men Australien har inget Working Holiday-avtal med dem. Min mamma hittade en artikel som handlade om att arbeta i Skandinavien. Där berättade man att det nu hade ingåtts ett Working Holiday-avtal med de skandinaviska länderna. Jag valde mellan Danmark och Sverige. Efter att ha besökt Stockholm mitt i vintern under min tid i Irland – och blivit stormförtjust – beslöt jag mig för att komma hit.

Irland, som jag bl.a. har rest en del med. De var alltid kul att umgås med och så tyckte jag det var så behändigt när alla svenskar talar så bra engelska. Eftersom jag själv är från ett så ungt land var jag också fascinerad av Sveriges långa historia.

Jag trodde att det skulle vara svårare att lära känna svenskar, men det har inte varit något problem. Många är intresserade av mig för att jag kommer från Australien och vill prata just därför.

 Jodi, hur kom det sig att du kom till Sverige?

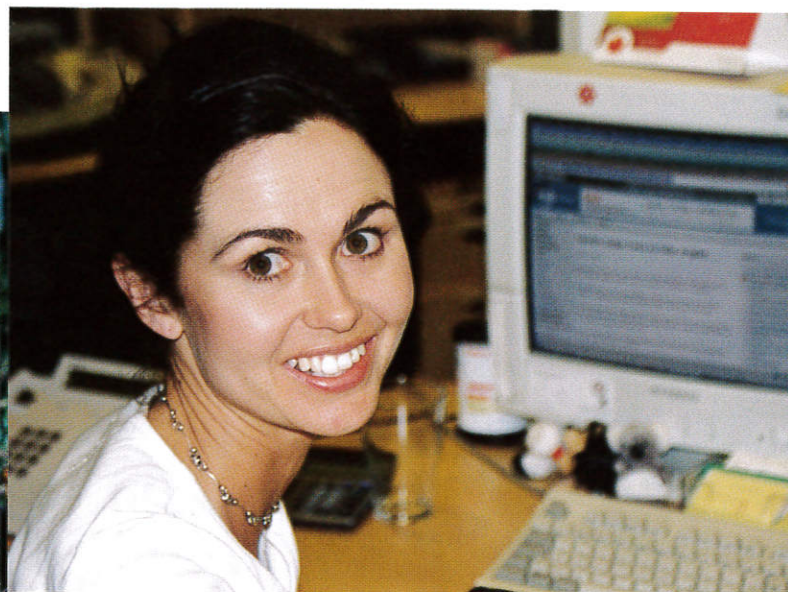
 Jag hade varit och jobbat i både England och Irland genom working holiday-programmet. Ända sedan jag var liten hade jag drömt om att bo och arbeta i ett icke-engelskspråk-

 Vad visste du om Sverige innan du kom hit?

 Jag hade svenska vänner hemma i Australien samt också när jag jobbade i England och

 Hur hamnade du hos MyPlanet?

 Jag rekommenderades att söka jobb här av Australian Tourism Commission i Stockholm,

Jodi vid sin arbetsplats på MyPlanets Stockholmskontor samt i kylan i Nordic Icebar i Stockholm.

r i Sverige

vilka jag kontaktade innan jag kom över.

Jag trivs jättebra med mitt jobb här. Just det faktum att jag får informera om och sälja Australien, att jag kan använda egna kunskaper och erfarenheter till medlemmar och hjälpa dem att få det mesta av deras besök till Australien, samt förhoppningsvis ge dem en "local touch".

Men även MyPlanets andra tre länder ligger mig varmt om hjärtat. Jag har rest mycket i Kanada och USA och jag tycker de länderna erbjuder massvis av intressanta platser att besöka och upptäcka. Detsamma gäller mitt grannland Nya Zeeland.

– Vad tycker du är de största skillnaderna mellan Sverige och Australien?

– Vädret! Men tvärtom vad många skulle tro så fullkomligt älskar jag klimatet här. Jag tycker det är fantastiskt. Jag är fascinerad av den svenska vintern när det är mörkt ute och det lyser mysigt från adventsljus i alla fönster samtidigt som snön faller och täcker allt i ett vitt täcke. Jag älskar snön – det är något mystiskt med den. Och att komma från kylan in i värmen och dricka glögg och äta pepparkakor. Det kan man aldrig få för mycket av!

På sommaren är istället de långa dagarna och ljusa nätterna fascinerande. Här i Skandinavien tar man verkligen vara på det varma vädret då. Folk är ute, sitter på uteserveringar och vistas i parker och på vattnet. I Australien tar vi istället varmt och soligt väder för givet och lever inte upp på samma sätt som ni gör här.

Traditioner är också så mycket starkare här. Som exempelvis Lucia som jag tyckte var en fantastisk upplevelse. Och påsken med alla påskris med färggranna fjädrar. Nu ser jag fram emot att fira midsommar och att se folk dansa runt midsommarstången.

Jag älskar också mycket av den mat ni har här i samband med olika högtider. Det faktum att man äter olika saker vid olika tider på året. Personliga favoriter har blivit bl.a. lussebullar, jul- och påskmust, glögg samt pepparkakor. Yummy!

– Det verkar som speciellt vintern har gjort ett starkt intryck på dig. Hur firade du julen?

– Det var en magisk jul – min första vita jul någonsin! Min mamma och bror kom över från Australien och vi åkte upp till Tällberg i Dalarna. Siljan låg frusen och jag och min bror tyckte vi var jättemodiga när vi vågade oss ut på isen. Vi stod ca 2 meter från stranden med skakiga ben livrädda för att isen skulle spricka, medan mamma tog kort av oss. Sedan såg vi ett gäng skridskoåkare komma skrinande långt ut på Siljan och då kändes inte vår bedrift lika modig längre.

– Du är väldigt positiv till Sverige – men är det några problem du råkat ut för här?

– Det skulle då vara utmaningen att leva i det svenska samhället utan ett svenskt personnummer! Här existerar man inte utan ett personnummer. Något som har varit oerhört

Att vistas på is blev en ny upplevelse för Jodi.

förargligt och jobbigt. Jag har stora svårigheter så fort jag har med banker att göra. Jag kan heller inte ansöka om vanliga bonuskort hos olika affärer och företag. Det är också svårt att hyra bostad utan personnummer. Jag kan inte heller få "global roaming" som en service på min mobiltelefon. Listan kan göras hur lång som helst.

Det andra problemet är att jag har svårt att hitta någon att träna min svenska med. Alla här talar engelska så bra, så när jag försöker knaggla mig fram på svenska, exempelvis i affärer, svaras jag på engelska.

Och så är det ju det här med att hitta bostad i Stockholm... men i övrigt har allt gått bra!

– Vad kommer du att speciellt sakna den dag du flyttar hem igen?

– Lussebullar, pepparkakor, glögg och julmust! Då hoppas jag att mina vänner här skickar det till mig...

En familj på fem rev ut månaden januari ur kalendern, hyrde en kombi och begav sig ut på en rundresa i den nyzeeländska sommaren från campingplats till campingplats – med några avstickare längs vägen.

På stugtur i kiwi-land

Text och foto: Jan Ørskov

Lucas som är sex år glömmar aldrig nummer 8, stugan vid den vackra sjön Lake Ruataniwha utanför staden Twizel inte långt från Nya Zeelands högsta berg Mount Cook mitt på Sydön. Han var tvungen att gå över ett fält för att ta sig till toaletten – även mitt i natten då den enda belysningen var den som Södra korset och resten av stjärnhimlen på det södra halvklotet stod för. Även diskningen innebar en långdistansfärd till det läbbiga gemensamma köket. Detsamma gällde duschen där han möttes av handskrivna lappar om att världen skulle vara en bättre plats att leva på om ingen duschade längre än fem minuter. Och så var lekplatsen av det rustika slag som de danska myndigheterna ögonaböj skulle ha stängt innan någon hade fått sätta livet till.

Top 10-stugor

Men billigt var det, det var hans föräldrar snabbt överens om. På resten av rundresan

på Nya Zeeland höll vi oss dock till stugor på campingplatser i en lite högre kategori – och helst sådana som ingick i den välnummerade kedjan Top 10 Holiday Parks. Lite dyrare, men också mycket bättre. Normalt 400-500 svenska kronor per natt för en familj på fem.

I januari tillryggalade Lucas och hans två storebröder totalt 4 543 kilometer i baksätet på en stor och splitterny Ford kombi, och under loppet av fyra veckor övernattade de på 17 olika adresser. Distanserna var mycket längre än de välbekanta sträckorna hemifrån, vanligtvis 3-4 timmar inkl. kex- och fruktpauser. Men även om vissa turer ibland blev så långa som 8-9 timmar, var det ingen som led särskilt mycket i baksätet. Först när den angivna tidsramen för dagens rutt hade överskridits – vad har man annars ett stoppur i sitt armbandsur till? – började tålmodet så smått att tryta.

Världens bästa semesterland

Det är inte konstigt att Nya Zeeland år 2003 utsågs till världens bästa semesterland

av det internationella resehandboks-förlaget Lonely Planet. Det är det – i varje fall för barnfamiljer: storslagen natur, djurliv med stor mångfald, inga kryp, inga vaccinationer, behagligt väder, vänlig befolkning, många (dyra!) aktiviteter och för övrigt dagligvaror till vrakpriser. Enda nackdelen: landet ligger 20 000 kilometer bort.

På resan från Sydöns huvudstad Christchurch och längs ön runt till hamnstaden Picton fick vi förutom vattenfall, snöklädda berg, regnskog och glaciärer både uppleva pälsälar, blå pingviner, gulögda pingviner, jättestora albatrosser, kiwifåglar, glödande lysmaskar, delfiner och puckelvalar samt en uppsjö av opossum som låg ihjälkörda på vägarna var 500:e meter. Alltsamman i den fria naturen, med god skyltning på ett väldigt pedagogiskt vis så att man kan koncentrera sig på att köra på "fel" sida av vägen. Bortsett från en enda nervpirrande felsväg i en ljuskorsning i Christchurch gick det hela utmärkt. Man ska bara komma ihåg att tänka vänster, vänster, vänster

Pojkarna franför "nr 8" i Twizel.

Lucas i sin våningssäng i campingstugan, med hela arsenalen av medförda och inköpta kramdjur.

Leende Lucas och storebror håller för näsan vid den stinkande champagnepoolen i Rotorua.

under hela den första veckan bakom ratten.

Resans bästa campingplats på Sydön var utan tvekan Te Anau Top 10 Mountain View Holiday Park – rakt igenom proffsig och en perfekt utgångspunkt för utflykten till världens åttonde underverk, den öde och storslagna fjorden Milford Sound. Förstaplatsen bland aktiviteterna tilldelade pojkarna en fartfylld tur i en jetdriven racerbåt som endast var några få – planerade – centimeter från att köra in i klipporna i Shotover-ravinen nära Queenstown.

Sov i kyrkan

På Nordön var pojkarnas favorit utställningen om storfilmerna "Sagan om ringen". Den såg vi på nyzeeländarnas stolthet, det nya nationalmuseet Te Papa i den blåsiga huvudstaden Wellington. Men vulkaner och virtuella jordskalv – plus ett äkta! – var heller inte illa.

Inte särskilt trevliga var däremot de stinkande sjöarna och kokande gyttjepölar som omkrings maoristaden Rotorua. Här blev man direkt tvungen att hålla för näsan.

Längre norrut kopplade vi av på de nästan övernaturligt vackra stränderna omkring Hahei på halvön Coromandel, där man vid lågvatten också kunde gräva sig sin egen varma spapool på stranden tack vare de varma källorna i den vulkaniska underjorden.

På sommaren är platserna på camping på Coromandel bokade flera månader i förväg. Till vår stora lycka, visade det sig. För vi hamnade i stället på något på Nordön som blev en verklig "hit", nämligen The Church Accommodation, fem minuter från Hahei Beach i utkanten av den lilla staden. En återuppbyggd träkyrka utgjorde ramen kring den tillhörande restaurangen. Inkvarteringen ägde rum i separata stugor, designade som en sorts minikyrkor med en läcker interiör som ledde tankarna till strandhotellen i Skagen. Och detta för endast 600 svenska kronor per natt.

Boka hemifrån

Generellt sett är det klokt att boka stugorna på Nya Zeeland hemifrån om man vill vara säker på att få det man vill ha under högsäsongen från december till februari när nyzeeländarna själva har sin sommarsemester. Det är väldigt enkelt gjort via e-post om man är beredd att hosta upp sitt kreditkortsnummer så att den obligatoriska depositionsavgiften kan dras. Men om man snarare vill ta dagen som den kommer får man naturligtvis en annan frihet – och garanterat spännande upplevelser på köpet. Som upplevelserna i nummer 8. ■

Vi presenterar

Jan Ørskov är journalist och körde Nya Zeeland runt tillsammans med sin hustru Pia och pojkarna Benjamin (11), Oliver (9) och Lucas (6).

Stugkategorier hos Top 10 Holiday Parks

Standard Cabin:

Sängar, tv - och viss köksutrustning om man har tur. Gemensamt kök, dusch och toalett.

Kitchen Cabin:

Sängar, tv och eget minikök. Gemensam dusch och toalett.

Ensuite Cabin:

Sängar, tv, eget minikök, dusch och toalett.

Self-Contained Unit:

Ofta separat sovrum, tv, kök, dusch och toalett.

Park Motel:

Separat(a) sovrum, tv, kök, dusch, toalett, sänglinne och handdukar.

Kom ihåg att köpa ett Club Card på det första stället så får du upp till 10 % rabatt på stugpriset under resten av resan.
www.topparks.co.nz

Info

Rutten

Christchurch-Twizel-Dunedin-Otago Peninsula-Te Anau-Queenstown-Franz Josef-Greymouth-Kaikoura-Picton-Wellington-Ohakune-Rotorua-Hahei (Coromandel)-Haruru (Paihia)-Auckland.

Links

Nya Zeeland-tips för barnfamiljer
FamilyStopHere:
www.familystophere.com
KidsNewZealand:
www.kidsnewzealand.com

Familjens favoriter

Te Anau Top 10 Mountain View Holiday Park: www.teanauMountainView.co.nz
The Church Accommodation:
www.thechurchhahei.co.nz

Från rev till regnskog

– 4 spännande dagar i norra Queensland

Från Cairns kan du följa med på en 4-dagars tur som innehåller alla höjdpunkter i norra Queensland. Från rev till regnskog, ut i "the outback" och nerför Tully River.

Dag 1: Vill du känna adrenalinet pumpa ska du absolut prova på white water rafting som ingår första dagen på denna tur.

Dag 2 får du uppleva de vackra vattenfallen i "the Tablelands", bushwalks och varför inte ta en simtur i de djupa sötvattenspoolerna. Vad vore ett besök i norra Queensland utan en dagstur till the Great Barrier Reef?

Dag 3 bär det av till the Outer Barrier Reef och du får också njuta av en äkta barbecue lunch. Här får du också tillfällen till både snorkling och dykning.

Dag 4 får du följa med på en oförglömlig dag till Cape Tribulation där du får uppleva världens äldsta regnskog och här blir det också tid för en båttur på Daintree River (be aware of crocs!).

Turen kostar fr. 3,100:- (del i dubbelrum) och inkluderar Tully River Rafting, Tableland Waterfall tour, Barrier Reef Cruise with snorkling equipment, Cape Tribulation tour, Mossman Gorge, Crocodile Cruise samt flera måltider.

Höstens utlandsstudiemässa i Stockholm

Missa inte MyPlanet Educations, mässa om utlandsstudier den 8:e september i Stockholm. Under mässan kommer du att kunna träffa representanter från en mängd universitet och college i Australien, Nya Zeeland, USA och Kanada samt hämta information om studiemedel, stipendier, visum, resor, korttidsarbete i Australien och Nya Zeeland samt mycket annat som rör utlandsstudier. Boka datumet redan nu, mer information kommer läggas upp på hemsidan samt finnas i nästkommande nummer av MyPlanet Magazine.

The International School of Stockholm

Your Passport to a World of Opportunity
www.intsch.se

Har du extra bagage?

Travel Cargo

Internationell flygfrakt över hela världen

Vi erbjuder
Vänskapsföreningens medlemmar
15% rabatt!

08-59785480

www.travelcargo.net

Weekend i Barcelona från 2215:-

En av de mest hippa och spännande städerna i världen!

Hela året kan du uppleva människorna, stranden, arkitekturen, shoppingen, maten och musiken!
- en stad du helt enkelt måste besöka!

Priset är inkl flyg t/r med avresa Stockholm och 2 nätter på centralt hotell (precis vid Ramblan) med del i dubbelrum. Hotellet har enkel standard men alla rum har dusch, toalett och TV och frukost är inkluderat.

Med reservation för prisändringar och platstillgång på flyg och hotell. Priset gäller för ungdomar under 26 år och studenter under 33 år.

Go before it's too late*

*KILROY travels. For young people under 26 and students under 33 only.

Boka nu
Call Center: 0771 - 545 769 (KILROY)
www.kilroytravels.com

KILROY
travels

Den 1 juli öppnar MyPlanet eget kontor i Sydney. Det nya kontoret ligger nära The Rocks och på gångavstånd från Circular Quay med alla färjorna och Operahuset.

Välkommen till MyPlanet i Sydney

MyPlanet Australia

Hos MyPlanet Australia möts Vänskapsför-
eningens medlemmar av skandinavisktalande
personal som tycker att skandinaver och
australier mentalt sett befinner sig ungefär på
samma våglängd vilket gör att vi snabbt får
kontakt med varandra. Sydneypersonalen har
ingående kunskaper om Australien och ser
fram emot att kunna dela med sig av dessa.
Här kan medlemmarna köpa de arrangemang
som de inte kunnat köpa hemifrån och dess-
utom få goda råd och hjälp med hur man får
ut det mesta av en vistelse Down Under - inte
bara i Sydney utan i hela Australien.

Det nya kontoret har öppettid måndag - fre-
dag kl. 9-17.30.

Här hittar du MyPlanet Australia:

Suite 2, Level 7, 189 Kent St
Sydney, NSW 2000
Tel: 02 9020 5800
E-post: syd@myplanet.com

Chefen i Sydney

Chefen på MyPlanet
Australia heter Greg
Arnot och är uppvuxen
i Victoria. Efter sin
universitetsexamen
åkte Greg på den för
australier obligatoriska
jorden-runt-resan och kom då till Sverige
där han sedan bodde i 13 år. Greg lärde sig
svenska och arbetade bland annat som rese-
ledare i Danmark, Norge och Sverige. Greg
har alltså skaffat sig ingående kunskaper om
Skandinavien som resmål och om vardagen
på våra breddgrader. Därefter återvände Greg
till Australien där han nu har varit i fem år.
Under den här tiden har han arbetat inom
turistnäringen i Australien och har följaktligen
blivit expert på Australien som turistland.

I sitt arbete på MyPlanet ser Greg fram
emot att arbeta i en miljö där han kan
kombinera sina kunskaper om de två desti-
nationer i världen vilka han betraktar som
sina hemländer – något som alla medlemmar
kan dra nytta av. Förutom att ta hand om de
medlemmar från Skandinavien som reser till
Australien kommer MyPlanet Australia också
att administrera Scandinavian Friendship
Society of Australia som vi är i full färd med
att etablera. Det kommer vi att berätta mycket
mer om i nästa MyPlanet Magazine.

Hela Sydney på ett kort

Med ett "See Sydney Card" är du redo att
utforska Sydney med omnejd. Kortet ger
gratis inträde till 40 av de bästa attraktio-
nerna och rabatt på utvalda restauranger,
i butiker och på aktiviteter. Kortet kan
köpas med en giltighet på antingen en, två,
tre eller sju dagar med eller utan offentlig
transport (buss, tåg och färjor).

Titta in hos MyPlanet Australia i Sydney
och köp kortet till specialpris under juli och
augusti:

2 dagar (exkl. transport)
vuxen: AUD 89 (normalpris: AUD 99)
barn: AUD 50 (normalpris: AUD 55)

3 dagar (exkl. transport)
vuxen: AUD 115 (normalpris: AUD 129)
barn: AUD 62 (normalpris: AUD 69)

Good value for Money

För att illustrera kortets värde har vi kollat
upp priserna på sevärdheter och aktiviteter
som de flesta turister väljer under sin vis-
telse i Sydney: Taronga Zoo, halvdags City
Tour, Sydney Aquarium, Harbour Cruise,
Art Gallery of NSW och guidad rundtur i
Sydney Opera House. Totalt pris för vuxna:
ca AUD 192, och för barn: ca AUD 106.

I filmen "They're a Weird Mob – ingick sången "It's a man's country, sweetheart" – en bild av dagens Australien.

"Macho-Australien" – myt eller verklighet

Text: John Alexander

I mars premiärvisades filmen om Ned Kelly i Australien. Det är den största filmen under 2003 för australiska biobesökare, men dess utsikter att lyckas utanför Australien är tämligen begränsade. Vem är då denna Ned Kelly? Ned Kelly är Australiens mest hyllade folkhjärte. Ned Kelly var en riktig karllakarl. En laglös som kämpade mot polisen i kolonin Victoria i slutet på 1800-talet. Han rånade inte de rika för att ge till de fattiga – han rånade i stort sett vem som helst och behöll allt själv. Det tilltalar många australiensare. Vi är ju när allt kommer omkring ett land grundat av straffångar och guldgrävare.

Ned Kelly fångades till slut av polisen i samhället Glenrowan och fördes till Melbourne Gaol. Här hängdes han 1888. "Oh well. Such is life" sägs vara hans sista ord. Denna fatalistiska humor tilltalar även det australiska temperamentet, vilket alltid har haft svårt för att acceptera lättvindiga lyckliga slut à la Hollywood på det sätt som amerikanerna älskar.

Ned Kelly har varit tema för teaterpjäser, dikter, sånger, målningar (han gjordes odödlig i en serie konstverk målade av en av Australiens mest kända konstnärer, Sydney Nolan) samt en rad romaner av Peter Carey. Han var dessutom temat i världens första feature film. "The Story of the Ned Kelly Gang.

Macho-män

Traditionen med den ensamma hjälten kämpandes emot orättvis överhet finns att hitta djupt i den australiska populärkulturen, vilken har gjort mycket för att för all framtid bevara

Filmaffischen till den senaste Ned Kelly-filmen med Heath Ledger i huvudrollen.

myten av den australiska macho mentaliteten.

Tre Mad Max-filmer, med Mel Gibson kämpande ett enmans-korståg för att hämnas sin frus och barns död. Tre Crocodile Dundee filmer, med Paul Hogan som mästaren av australisk fair-play och "good Aussie fun". Lägg till de många filmer, böcker och TV-serier som utforskar ANZAC-historien och australiska soldater i de båda världskrigen samt Vietnam. Tillsammans är alla dessa en del av mytologin över den Australiska mannen – "en hederlig man som gör det han måste göra".

Skådespelare som Bryan Brown, Mel Gibson och Russell Crowe fortsätter traditionen av grovhuggen maskulin australisk manlighet som tidigare porträtterats av stjärnor inom populärkulturen som Chips Rafferty, Slim Dusty

och ett århundrade med hyllade sporthjältar. Olympiska guldmedaljörer och tennisstjärnor, Australiensisk fotboll samt internationell cricket.

Vilka andra faktorer bidrar till myten av macho-Australien? Visst, Australien är ett land ursprungligen befolkat av straffångar och guldgrävare – och stolt över det! Australien är ett land med ett hårt och brutalt klimat – om det inte är skogsbränder och torka är det översvämningar och hagelstormar – och man måste vara tuff för att hantera det. Australien är ett land grundat på traditionen av "mateship" – en mans lojalitet är till hans vänner, inte till myndigheterna. Australien är också hem åt den tuffaste och mest färggranna version av det engelska språket i världen idag – ett språk som kännetecknas av konfrontation och humor och som inte lämpar sig för den finkänsliga.

De australiska kvinnorna

Är det saga eller verklighet, denna bild av Australien som mannens land? Det stämde definitivt in på det lilla samhälle på landet där jag växte upp under 50- och 60-talet. Du hittade bara män i de allmänna barerna, eller på fotbollsmatcherna, eller på hästkapplöpningarna, för att inte tala om RSL-klubbarna. Bara män fanns att hitta i högre jobb, som chefer eller i politiken. Det var också männens äsikter som gällde – Australien och Nya Zeelands kvinnor må ha varit de första som fick rösta, men deras roll var att stanna hemma och sköta hemmet.

Melbourne är hemstad till Australian Open i tennis (översta bilden), Melbourne Cup (mittersta bilden) samt Old Melbourne Gaol, var Ned Kelly satt fängslad. Cellen samt hans hemgjorda rustning finns fortfarande där att beskåda (nedersta bilden).

ighet?

Men inte längre. Att ha en sång som "It's a man's country sweetheart" sjungas till texten som rullar upp efter filmen "They're a weird mob" må ha varit acceptabelt 1967, men skulle förkastas helt nu på 2000-talet. Australien genomdrivar idag de hårdaste lagarna för att förhindra sexuella trakasserier i arbetslivet. Rökning är helt och hållet förbjudet i restauranger och kaféer. Australiensare anses vara de mest vinkunniga människorna i världen. Det finns fler kvinnliga företagsledare per capita än i Sverige.

"Macho-Australien" på tillbakagång

Så när skedde denna förändring? När blev macho Australien så politiskt korrekt? För det första, låt oss inte glömma att det inte finns ett Australien, utan två. Det är det urbaniserade och politiskt korrekta Australien bestående av städer, men det finns också utposter av macho Australien som fortfarande existerar i The Northern Territory, i de öde trakterna av Queensland, i gruvsamhällena i Western Australia samt i olika mindre samhällen på den australiska landsbygden. Macho Australien krymper dock snabbt och jag misstänker att det började på allvar på 1890-talet.

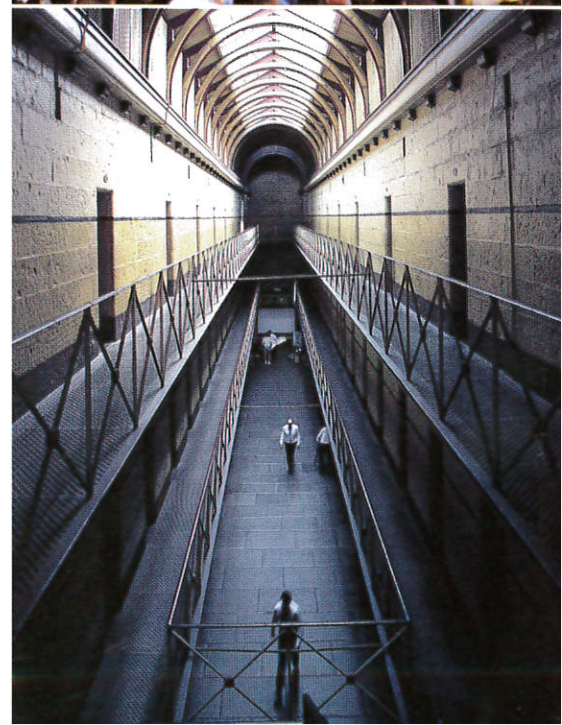
Förutom världsomfattande politiska och ekonomiska förändringar var det i synnerhet en händelse som utlöste ifrågasättandet av australiska attityder och värderingar. Nämligen försvinnandet av Linda Chamberlains baby, Azaria – det berömda 'Dingo Baby-fallet'. Det tog åtta år innan Linda Chamberlain slutligen släpptes fri och formellt förklarades oskyldig

till anklagelserna att hon skulle ha dödat sitt barn. Vad det mest omskrivna fallet i australisk rättshistoria visade var att män inte hade kontrollen. Inte den mansdominerade NT-poliskåren, inte den mansdominerade rättsväsendet och inte Lindas man Michael. Boken och filmen om Dingo Baby-fallet (Devil's Angels) och A Cry in the Dark avslöjar inga australiska manliga hjältar i den här historien. Linda Chamberlain var en kvinna som kämpade emot alla möjliga typer av svårigheter för hon vägrade att acceptera den traditionella rollen av passiv australisk husmor.

Är det då bara en tillfällighet att australisk populärkultur gjorde en helomvändning på 80-talet? Vi tittade på och exporterade till övriga delar av världen TV-program och filmer som Grannar, Doktorn Kan Komma, Tillbaka till Eden, Muriels Bröllop, Priscilla – öken drottningen, Strictly Ballroom bland många andra, vilka alla tog död på myten av den australiska machomannen och gav oss det Australien vi känner och älskar idag: En underbar blandning av australiska män och australiska kvinnor som står ansikte mot ansikte på...nästan...lika villkor.

Vi presenterar

Kulturanthropologen John Alexander växte upp i Sassafras, Victoria men bor nu i Stockholms skärgård. I Stockholm jobbar John bl.a. med att hålla crosskulturella seminarier och work shops.

Runt på Ta

Ta med Tasmanien i dina funderingar n
Det kommer du inte att ångra. Här följer några ide

Så kommer du dit

Flyger du med Qantas får du en biljett med många möjligheter till kombinationer och olika stopp. Du kan till exempel välja en resrutt med stopp i Sydney och på Tasmanien. Biljetten kostar från 12 255 kr inkl. skatter

och gäller till den 30/11 2003. Dessutom får du 500 kr i rabatt på hotellövernattningar. Normalt kostar en tur-/returbiljett från Sydney till Hobart/Launceston från 2 800 kr.

Cradle Mountain Lodge.

Du får upplevelserna serverade

På Tasmanien kan du välja olika bussresepaket som alla på sitt sätt ger ett bra intryck av ön.

Upplevelser framför lyx

Vill du uppleva naturen på ett aktivt sätt ska du välja den här 6-dagars turen "Taste of Tasmania" med Adventure Tours. Du får bland annat följa med på en vandringstur till Russell Falls och på en kanottur på Lake Rosebery. I nationalparken Cradle Mountain kan du välja en vandringstur i den svårighetsgrad som passar dig. Det blir besök på en vingård, sightseeing i den f.d. straffkolonin Port Arthur och kanske får du också chans att hälsa på den tasmanska djävulen. Den engelsktalande guiden är med sina många talanger en stor del av upplevelsen.

Normalt kostar turen från 3 855 kr, men medlemspriset ligger på från 3 660 kr och inkluderar fem övernattningar på vandrarhem, sightseeing och måltider.

Medlemsrabatt

Du får för övrigt 5 % rabatt på alla resor med Adventure Tours på Tasmanien. När du kombinerar en Tasmanienresa med en tur i övriga Australien får du 10% på bägge resorna. Gäller vid beställning före den 31/8 2003 och med avresa före den 31/3 2004.

Se allt – nästan

Man kan också välja en mer traditionell bussresa med engelsktalande guide. Den här 7-dagars turen börjar i Hobart och slutar i Launceston och tar dig runt hela ön från Hobart och Port Arthur i söder och till Stanley och Devonport i norr. Du får uppleva alla aspekter av den vackra och omväxlande naturen – gröna regnskogar, vackra bergslandskap med floder och vattenfall, bördiga jordbruksmarker med fruktplantager och vinodlingar. Men du kommer också ut dit där civilisationen aldrig

har lämnat – och aldrig kommer att lämna – några avtryck.

Vill du följa med så kostar resan från 8 000 kr inkl. sex övernattningar i dubbelrum på 3-stjärniga hotell, sightseeing, frukost varje dag och middag i stort sett alla dagar.

Russell Falls.

Tasmanien

du planerar din Australienresa.

om hur man bäst upplever den hjärtformade ön.

Kilometervis av upplevelser

Tasmanien kan du också uppleva på egen hand i bil eller husbil. Avstånden är överkomliga och på en 7-dagars rundresa hinner man uppleva en stor del av ön.

Det här kör-självförslaget börjar och slutar i Hobart och det är klokt att avsätta tid för sightseeing här antingen före eller efter resan. På samma sätt som i Sydney var det de engelska straffångarna som skrev det första kapitlet i stadens historia.

Ut i naturen

En tredjedel av ön är nationalpark och det säger lite om vilka naturupplevelser som väntar. Ungefär 80 km nordväst om Hobart kommer man till Mt Field National Park. Här rekommenderas en avstickare till Russell Falls. Det breda vattenfallet faller 40 meter ner i en ravin där det växer massor av ormbunkar. Vid Derwent Bridge kommer man in i nationalparkerna Cradle Mountain och Lake St Clair - ett jättelikt område med vackra bergslandskap, djupa raviner, tempererad regnskog, vattenfall och sjöar. Väljer man att bo på Cradle Mountain Lodge finns naturupplevelserna alldeles utanför dörren. Man kan delta i de olika aktiviteter som anordnas varje dag, till exempel kortare vandringsturer, kanotturer, utflykter på mountainbike eller till häst, eller turer med terrängbil. Men du kan också ge dig ut på egen hand och uppleva naturen på ditt eget sätt. Var beredd på att vädret kan vara väldigt skiftande i bergen och kan leda till att du måste ändra dina planer.

Nästan till världens ände

Strahan är en charmig liten stad på västkusten - och för övrigt den enda staden! När man står på den 33 kilometer långa Ocean Beach är närmaste fastland Sydamerika. En av de stora upplevelser som erbjuds här i Strahan är en båtture på Gordon River. Floden går genom ett

Gordon River.

område i Franklin-Gordon Wild Rivers National Park där den tempererade regnskogen är fullständigt oframkomlig och floden är den enda vägen genom området. Innan man tar sig upp längs floden lägger båten till vid ön Sarah, som var en beryktad straffkoloni, och vid Heritage Landing där man kan se de 2 000 år gamla Huon-tallarna.

Raviner och grottor

Deloraine är en trevlig stad på den norra delen av ön och är väl värd att ägna lite tid. Staden grundades av europeiska bosättare på 1820-talet

och har många historiska byggnader. Dessutom vimlar det här av antik- och andrahandsbutiker där man kan ha turen att hitta annorlunda souvenirer. Det är också i det här området som man hittar Mole Creek Karst National Park där det finns omkring 50 kalkstensgrottor. De två grottorna Marakooa och King Solomon, som ligger 15 minuters bilresa ifrån varandra, är bägge värda ett besök eftersom de är så olika. Guidade rundturer arrangeras dagligen.

I historiens spår

Evandale är ännu en av de många småstäder

som är så rik på historia och byggnader från 1800-talet. På turistbyrån kan du hämta en folder som guidar dig runt till de historiska platserna i staden. Campbell Town hör hemma i samma kategori. Här ska man för övrigt bestämma om man ska fortsätta följa rutten inne i landet och se det historiska Tasmanien eller köra österut till Swansea, följa kusten och uppleva naturen.

Väljer man rutten inne i landet kommer man lite längre söderut till den mycket fotograferade Ross Bridge som går över Macquarie River. Det är en av Australiens äldsta broar - och enligt många också den vackraste. Men historien bakom bron är inte lika "vacker" eftersom bron byggdes av straffångar 1836. De två straffångarna som var stenhuggare och ledde arbetet, blev senare benådade till följd av de fina resultaten, inte minst beroende av de

Port Arthur.

186 uthuggna motiven som pryder bågarna.

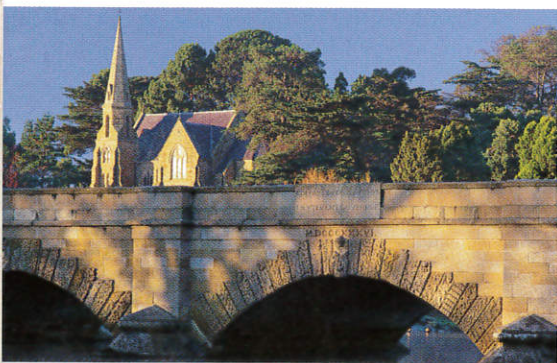
Rutten fortsätter via Richmond som utan tvekan toppar listan över öns historiska städer. Det beror framför allt på Richmond Bridge som är från 1823 och därmed Australiens äldsta vägbro.

Väljer man rutten längs kusten kör man till Swansea som bjuder på en oförglömlig utsikt över Great Oyster Bay mot Freycinet Peninsula - särskilt från Duncombes Lookout som ligger tre kilometer söder om staden. Bara en kilometer längre fram möter man Spiky Bridge som liksom många andra gamla broar på Tasmanien är byggd av straffångar. Men den här bron från 1843 är speciell eftersom den är byggd utan användning av cement.

Straffkolonin Port Arthur

Endast ett smalt näs på knappt 100 meter vid Eaglehawk Neck förbinder den tasmanska halvön med fastlandet och halvön var därför en perfekt plats för en straffkoloni. När man ser den fantastiska naturen på halvön är det svårt att tänka sig den rädsla som fanns närvarande här under perioden 1830-77 då 12 500 av de mest hårdföra fångarna från England fördes hit.

Följ med på en guidad rundtur i den restaurerade straffkolonin Port Arthur och njut av resten av dagen i naturen. Vid Waterfall Bay kan du följa med på en vandring till Waterfall Bluff. Längre söderut lockar Fortescue Bay med en härlig sandstrand och flera vandringsleder.

Ross Bridge.

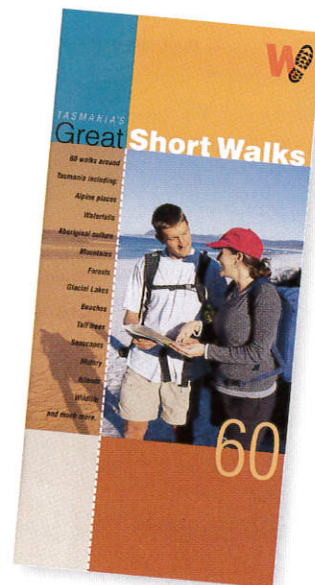
See Tasmania Smartvisit Card

Ett riktigt bra kort att ha i handen under vistelsen på Tasmanien. Kortet ger fri entré till 60 av Tasmaniens bästa sevärdheter och rabatt på en lång rad restauranger och sightseeingturer - och du tjänar snabbt in det. Välj mellan tre, sju eller tio dagars giltighet.

Förslag till vandringsturer

Parkera bilen och följ en av de många kortare och väl markerade vandringslederna. Broschyren "Great Short Walks" innehåller praktisk information om lederna, som bland annat längd, svårighetsgrad och bekvämligheter. Du får broschyren när du hyr en bil eller husbil.

När kör-självturen ska planeras

Man kan besöka de flesta vingårdarna på Tasmanien och Launceston är en bra utgångspunkt för en vinutflykt. Följer man Tamar River norrut kommer man till den mycket kända Pipers Brook Vineyard som har satt Tasmanien på världens vinkarta.
www.pbv.com.au

Lark Destillery och Tasmania Destillery and Museum ligger bäge i Hobart och är öppna för besökare.

Cascade Brewery i Hobart är Australiens äldsta bryggeri. Rundvisningar arrangeras varje dag.

Den anrika chokladfabriken Cadbury ligger i Claremont lite norr om Hobart och för att passera den här sevärdheten utan att stanna krävs massor av karaktär. Rundvisningar arrangeras alla vardagar.

Info

Vi har tagit fram en folder med en rad idéer om förslag om du har fått inspiration till att själv utforska Tasmanien. Ring på tel. 08-442 98 80 eller 031-774 00 75 för ytterligare information.

På Ashgrove Farm Cheese (i norra Tasmanien) kan man se hur de delikata tasmanska ostarna framställs - och man får också smaka på resultatet.

I Ross kan man besöka Tasmania Wool Centre och få en inblick i Tasmaniens ullproduktion.

Man kan också kombinera kör-självturen med:

Hel- eller halvdagscykeltur från Launceston till Evandale eller Tamar. Rutterna följer trevliga "backroads".
www.tas-ex.com

Forsränning på Picton River (söder om Hobart) där man också får tid att njuta av naturen.
www.tas-ex.com

Kanottur på Macquarie och Esk Rivers. Turen går genom det vackra landskapet söder om Launceston. Här finns ett rikt fågelliv - också kanske får du också se en platypus!
www.tas-ex.com

Heldagsbåttur från Hobart till Bruny Island - en stor naturupplevelse och en unik möjlighet att uppleva djurlivet längs kusten.
www.experiencetas.com.au

En tur i solnedgången från Launceston där man får bevittna dvärgpingvinernas vandring från havet till deras grottor.
www.tassie.nrt.au/devilsplayground/launceston.html

En heldagsbåttur som bland annat inkluderar sightseeing i den f.d. straffkolonin Port Arthur.
www.portarthurcruises.com.au

Kryssning på Gordon River (från Strahan) genom ett område i Franklin - Gordon Wild Rivers National Park - där den tempererade regnskogen är fullständigt oframkomlig och floden den enda transportvägen.
www.strahanhill.com.au/attract/grcruise.htm

Gordon River Cruise.

Har du fått lust att köra turen själv? Här följer några prisindikationer

Hyra av bil

Hyra av bil (grupp C) i 7 dagar kostar från 1 245 kr per person när två personer reser tillsammans. Inkl. fria kilometer, skatter och ansvarsförsäkring. Priset gäller fram till den 31/3 2004.

Medlemserbjudande: Vid bokning före den 31/7 2003 får man en bil som är ett nummer större än den som bokats (om en större bil finns tillgänglig). Det här erbjudandet gäller vid bokning av bil i grupperna B till D.

Hyra av husbil

Medlemserbjudande: Vid bokning av husbil före den 30/9 2003 har vi ett erbjudande till medlemmar: betala för sex dagar och få den sjunde dagen gratis. Erbjudandet förutsätter att man reser före den 31/10 2003. Priserna ligger på mellan 1 705 kr och 2 490 kr (beroende på säsong).

Vill man resa under den tasmanska sommaren kostar sju dagars hyra från 2 905 kr (1/12 - 14/1 2004) och från 2 085 kr under perioden 15/1 - 31/3 2004. Priserna gäller per person, när två personer reser tillsammans, och gäller en husbil med plats för två personer. Inkl. fria kilometer, lagstadgad ansvarsförsäkring och lokala skatter.

AUS/NZ MyPlanet Magazine

ISSN 1103-064x

Utgivare:

Australian New Zealand Friendship Society

Roslagsgatan 35 - 37

113 54 Stockholm

Lars Wallin

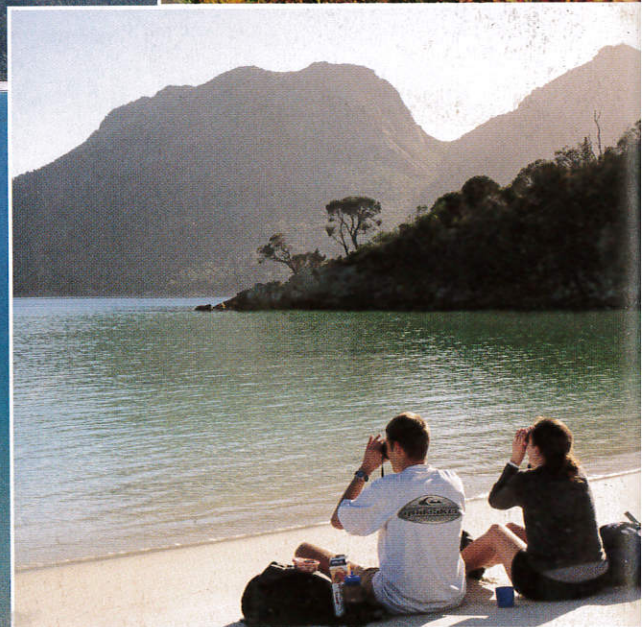
Öregårdsvägen 1a

451 81 Uddevalla

Posttidning B

28725

Loose your heart to Tasmania

MyPlanet